

Literatuur:

Het korte verhaal

Een nieuw begin in de westelijke zones, 1945-1949

Het korte verhaal was na de Tweede Wereldoorlog erg populair in Duitsland. Het genre bleek in de naoorlogse jaren zeer geschikt om de ideeën van een literaire *Neuanfang* (een nieuw begin) te verwezenlijken. Na jaren van onderdrukking, censuur en gerichtheid naar binnen sloot Duitsland weer aan bij de internationale literaire ontwikkelingen

Het korte verhaal was al in het begin van de twintigste eeuw een veel beoefend genre. Na 1945 sloegen Duitse schrijvers echter een nieuwe koers in. Het genre maakte zich los van de anekdote en de novelle die tijdens het Derde Rijk in zwang waren en richtte zich op de Amerikaanse *short story*. In de Verenigde Staten hadden schrijvers meer aandacht gekregen voor psychologische ontwikkelingen en maatschappijkritiek. Ook werd teruggegrepen op het literaire modernisme van begin twintigste eeuw. In plaats van een samenhangende, chronologische beschrijving van individuele lotgevallen kozen auteurs voor een subjectieve, psychologische benadering van de werkelijkheid. Ze wisselden van perspectief, tijd en plaats. Wolfdietrich Schnurre vergeleek de verhalen met “een stuk losgescheurd leven”.

Deze manier van schrijven was erg geschikt voor de experimenten van de *Junge Generation* (Jonge Generatie). Het leven van deze schrijvers bestond eigenlijk ook uit fragmenten, uit losse stukken: zij leefden achtereenvolgens in de Weimarrepubliek, onder het nazi-regime en in een vernietigde staat onder buitenlandse controle.

Het werk van de Amerikaanse schrijver Hemingway was een belangrijke inspiratiebron voor het Duitse korte verhaal. Veel Duitse schrijvers identificeerden zich met de oorlogsthematiek van zijn verhalen en met zijn nuchtere en laconieke stijl. Ook voldeden Hemingways verhalen aan het idee van *Einfachwerden* (het eenvoudig worden), zoals Heinrich Böll de nieuwe literaire weg noemde. Böll thematiseerde in zijn eerste korte verhalen van 1947 de zinloosheid en de gruwel van de oorlog, de troosteloosheid en eenzaamheid van de *Heimkehrer* (teruggekeerde soldaten). Andere bekende beoefenaars van het korte verhaal zijn Wolfgang Borchert en Wolfdietrich Schnurre.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/naslagwerk/440/het-korte-verhaal>